

1918 augusztus hó 4-én elű Góvora
Átellenő D. J. P.

DEBRECZEN

Előfizetési ár szerkesztőség:
HELYFEN: HUFER 10.
Negyedévi 5 K 50.
Félévi 10 K —
Egyes szám ára 20 fill. Egyes szám ára 30 fill.

Ötvenedik évfolyam.
55-ik szám.
Vasárnap, 1918 augusztus 4.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Bacskó-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Még mindig tombol

a világháború és továbbra is szedi a maga véres áldozatait. Azalatt pedig az árdrágítók és hadimilliomosoknak önző tábora egyre szaporodik, főleg azok körében, akik e világháborúból, élelmes foglalkozásuk révén, pénzben és vérben diadalmasan kerültek ki, s akiknek mai felkapaszkodásától méltán kell féltünk középosztályunkat.

És míg a kereskedő, a földbirtokos és a paraszt napról-napra gazdagabb és gazdagabb, — a munkásság kiadja, szervezkedik és sztrájkol, addig a köztisztviselő — hacsak magánvagyonra nincs — továbbra is anyagilag szenved, kinlódik, eladósodik, szenved, éheznek, s az anyagi és idegrendszerbeli válság stádiumába jutott.

Ilyen viszonyok között csak üdvözlőnk lehetne a pénzügyminiszter ama helyes szociális intézkedését, a mellyel a képviselőház ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a köztisztviselők adósságainak a rendezéséről, illetve a konvertálásáról és új hitelszükségletek kielégítéséről.

Csakugyan elsőrangú állami érdek, hogy az alkalmazottakat anyagi gondok és gyötrő aggodalmak ne hátráltassák kötelességük pontos, hű teljesítésében és segítségére legyünk terheik könnyítésén.

Ez a teljesen elszegényedett, vagyontalan és nagycsaládu tisztviselő, pl. bíró vagy tanár is képes legyen a jövőben hivatali járandóságával: státus rendezéssel és a javadalmazásnak a pénz vásárló erejéhez és képességéhez mért felemelésével a maga és családja megélhetését biztosítani.

Fenn kell tartanunk, sőt biztosítanunk a magyar intelligencia erkölcsileg és értelmileg vezető szerepét, s a szel-

lemi kultúra fensőbb értékét, ami csak úgy lehetséges, ha annak művelőit mai megkötöttségükből és rettenetes helyzetükből kiszabadítjuk.

Csakugyan képelem helyzet az, hogy ma egy testi munkásnak csak azért, mert szervezve van és anyagi igényeit sztrájkjal is kiereszkolhatja, megélhetési gondja kisebb legyen, mint azé a szellemi munkásé, aki nincs, s ő nem is lehet szervezve és sztrájkot nem csinálhat.

Egy favágó, iparos vagy utcaseprő napidíja talán mégsem tehet ki többet, mint a készpénzfizetésből élő vagyontalan és nagycsaládu, tanult és művelt miniszteri tanácsosé, tanaré avagy a bírósé.

Ami kapja meg a keze munkájából élő munkás is a magát, de ne roskadjanak össze azok sem, akiknek, mint hazánk tengelyeinek vállain az állami közigazgatás és az állami, iskolai és egyházi kultúrát magasabb erkölcsi jogrendje nyugszik.

Államnak és egyháznak a köztisztviselő hóna alá kell nyulnia akkor, a mikor ma eladósodott, lerongyolt és ehezó családja számára a betevő falatot és a ruházatot akarja nekik megszerezni.

Elvégre is köztisztviselőknek államban, egyházban, templomban, iskolában és általában szellemi hivatásunkban, s hivatalunkban sztrájkolniuk még sem lehet, sőt nem is szabad. A szellemi proletárság Magyarország teljes erkölcsi demoralizálására és féktelen anarkiára vezetne.

Siesse tehát állam és egyház a köztisztviselő helyzetének mielőbbi megjavításával, s anyagi és szellemi függetlenségének jobb megalapozásával és biztosításával.

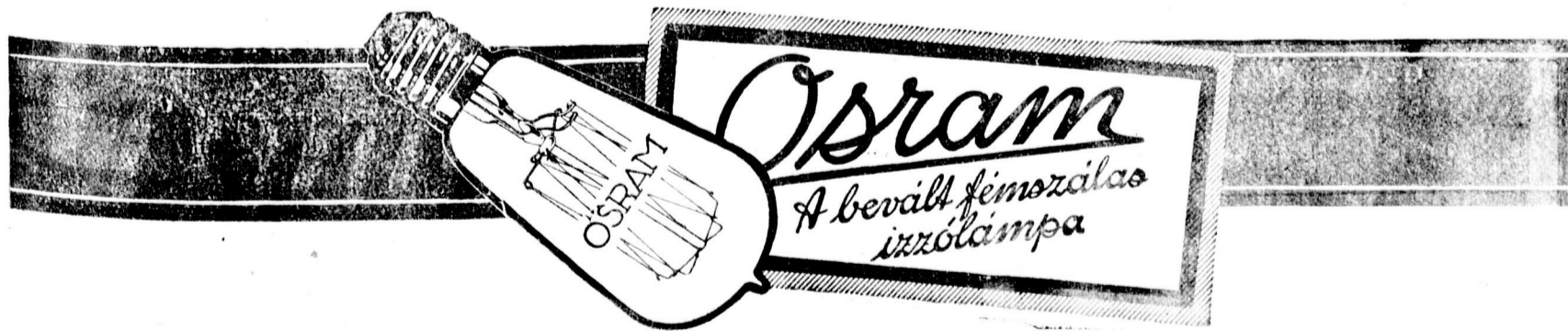
De ennek a státus és a fizetésrendezés, sőt adósságtörlesztés mellett

az árdrágításnak szigorú megfékezésére az egyik elsőrendű eszköze és a féltétele.

Nagy gondot

okoznak már is méltán, az ötödik háborús év eljén, bár a békekiáltások még mindig nem a legjobbak, a háborús államoknak, hogy miként pótolják azt a nagy embervesztéséget, mely az utolsó négy év számlájára irandó. Különösen fontos gondja lehet az Magyarországnak, amelynek a népe jóval arányszámán felül vette ki részét a véres áldozatból, s amelynek sorait már a világháború előtti is rikkant a egy másik, miénesetre egy kisebb veszedelem, a kivándorlás. Mint ismeretes, Amerika, amely most százezreivel küldi át katonáit az Océánon szövetségünk s így közveve miellenünk is, nagyon rá volt utalva iparban is, mezőgazdaságban is a közép-európai munkásfőöslegre. Földművelés, a anyatalan gazdaságát is jórésben a bevándorlók munkájának köszöni. Ezeket a kivándorlókat Európában, főként Magyarországból, Ausztriából és Lengyelországból angol hajótársaságok szállították Amerikába s a kormányok, hogy legalább egy módon határozzák meg a kivándorlást, koncessziókkal kizárólagossági jogot is adtak egyes hajótársaságoknak.

A háború, mint annyi más szerződés, természetesen ezeket a koncessziókat is megsemmisítette a blokádnak és a saját kormányuk rendeletei különben is lehetetlenné teszik a kivándorlást, mégis épen a háború súlyos következményei miatt már most is számolni kell azaz, hova fejlődik ez a kérdés közvetlenül a békekötésse. Általában azt hiszik és ez a felfogást valószínűleg a magyar kormány is támogatja, hogy a háború után inkább visszavándorlásról lesz szó, mert a munkaalkalom Európa borzalmasan nagy temetői miatt sokkal nagyobb lesz itt, mint Amerikában. Az ántántnál már erre is gondoltak, az idén alakult meg nagyjából az angol tőkével az É-zakatlanti Hajózási Társaság, amely a holland és a skandináv tengereken üli vonalakat is érdeklőrébe vona, hogy a háború után az egész tengerszéli hajózást kézbe tartsa a személyszállítás terén is.

Nagy kérdés természetesen, vajjon sikerül-e ezzel a mi és a német hajózási érdekeket erősen veszélyeztetni és a ki és visszavándorlást is egészen angol kézbe venni. E-re vonatkozólag alkalmunk van különben Heinek-n Fülöpnek, „Norddeutscher Lloyd“ vezérigazgatójának nyilatkozatát közölni, aki a többiek között a következőket mondotta:

— Ami különösen a ki- és visszavándorló forgalmat illeti, figyelembe kell venni, hogy a kontinentális vonalak már a háború előtt is különböző szerződésekkel majdnem egészen az angol és skandináv vonalaknak engedték át ezt az üzletet. Kár tehát t. i. üzleti kár nem érne bennünket, ha továbbra is kizárólag az angoloké maradna. Amerika, eltekintve a déleurópai és ázsiai bevándorlóktól, akiket nem szívesen látott, meg mindig azokra a munkásokra volt, van és lesz utalva, akik Magyarországból, Ausztria nemzetiségi vidékéről, valamint az orosz Birodalomnak arról a letérőterül valóik, amely vidék a jövőben szoros politikai és gazdasági szövetségbe akar lépni éppen a központi hatalmakkal.

Ezeknek az országoknak a gazdasági fellendülés és főként a háborús károk restaurálása érdekében azonban olyan nagy mértékben szükségük lesz magunknak is a munkáskézre, hogy a jövőben kénytelenek lesznek megnehezíteni a kivándorlást és nagyon elővigyázatosan eljárni a hajózási koncesszió megadására. Különösen vigyázni kell arra, hogy ne kezdődjenek új konkurrenshaborság két vagy több hajózási társaság között, amelyek ezután ügynökökkel elárasztják az egész országot.

Nagyon valószínűtlennek kell tartanom, hogy Magyarországon az angol Cunard Linie és Ausztriában a Canadian Pacific R. C. továbbra is kiváltságos helyzetben legyenek meg a nemzeti hajótársaságokkal szemben is. Nemcsak a háború, de evvel a két társasággal nyert tapasztalatok is ellene mondanak ennek a fölfevésnek.

APOLLO

Ma
Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órákor

A másik feleség

dráma 4 felvonásban.

A ha ott akarata

dráma 4 felvonásban.

A háború napjai.

Augusztus 1. A tüzérségi harc és a felderítő tevékenység tegnap a dél yugati fronton nagyon élénk volt. Tegnapelőtt egy erős olasz bombavető repülőraj támadta meg a Velence tartománybeli repülőtereinket. Repülőink szembe szálltak az ellenséggel és megakadályozták abban, hogy kárt tényszerjenek.

Albániai haderőinknek egy hét előtt megkezdett támadásai arra kényszerítették az olaszokat, hogy hiabavaló ellentámadások után, Berattól északnyugatra és északkeletre lévő elő vonalakat, s azok mögött tekintélyes teret 30 kilométer frontszélességben feladjanak. Derék csapataink, melyeknek harci teljesítményét növeli azon körülmény is, hogy a nagy hőség és az időjárási viszonyok miatt nagy fáradsággal is kellett megküzdeniök, üldözik a határoló ellenséget.

A nyugati harctéren Ypern és Bailleul között kora reggel átmeneleg élénk tűzharc. A napközben mérsékelt tüzérségi tevékenység este a front számos helyén felderítő harcokkal kapcsolatban feléledt. Fere en Tardenois-tól keletre a franciák délután ismétellen heves részleges támadásokat indítottak. Ellenlökéssel visszavetették az ellenséget kiindulási vonalaiba. A harci front többi részén változó erejű tüzérségi harc és kisebb előtéri harcok. Perthestől északkeletre az ellenség erős tüzérségi előkészítés után megkísérelte a július 30-án elhódított támaszpont visszazzeresét. Veszteségeivel visszavertük. Saját csapataink sikeres előtörést végeztek Fichtelberg-től délre és az Argonneokban. Gyalogsági harcok a Mosal mellett és a Paoy-erdőben, amelyek során foglyokat ejtettünk. — Az ellenség tegnap a fronton légi harcban és aulról való lelövésről 25 repülőgépet veszített. Egy angol repülőraj, mely hat nagy harci repülőgépből állott és Saarbrücken ellen szándékozott támadást intézni, a fronton és a mögöttes országban lévő vadászrepülőgépeink, mielőtt még bombát dobhatott volna, megsemmisítették. Egy másik ezt követő raiból egy további angol nagy harci repülőgépet lőtünk le.

Augusztus 2. Az olasz harctéren a tüzérségi tevékenység számos helyen tarosan élénk volt. A Judikariákban, Bezzecanál, Asiagotól délnyugatra és Duerotól északra olasz felderítéseket meghiusítottunk.

A bániában Pflanzl Ballin báró vezérezredesnek a Semeni könyök mindkét oldalán előnyomult csapatai az ellenség üldözése közben egészen a Pieri—Berati vonalig jutottak el. Tovább keletre a felső Devoli völgyben és az ezt kísérő magaslatokon vit a zászlóaljaink heves ellentámadásra találtak. Számos pontot elfoglaltunk. Az ellenség immár itt is visszavonulóban van. A legutóbbi napok harcaiban különösen kitűnt a bosznia-hercegovinai 3. sz. vadász zászlóalj. Az eddigi jelentések a többi derék csapatok között a bosznia-hercegovinai 2. sz. vadász zászlóaljat és a boszniai 7. sz., valamint a 32. számú osztrák népfőlkelő és a 4. számú magyar népfőlkelő ezredeknek osztagait, ugyis az 5. és 13. számú hegyi tüzérezredek ütegeit emelik ki.

A nyugati harctéren a tüzérségi tevékenység este többszörösen feléledt. Az éjszaka folyamán élénk felderítő tevékenység folyt. Soissons és Fere en Tardenois között az ellenség tegnap folytatta hasztalan támadásait. Ezeknek elhárítása és a tegnapi csatátér megtisztítása után éjszaka az utóbbi nagy csatában tervszerűen folytattuk mozdulatainkat. Erős tüzérségi harcok előzték meg az ellenség támadásait, a melyeket délelőtt a Ville Montoire mindkét oldalán levő harcvonalaink ellen intézett, s amelyek délután egészen Le Hartennestől délre kitéjedtek. A támadásokat vonalaink előtt részben közelharcban visszautasítottuk. Az ellenség itt minden területi nyereség elérése nélkül ismét teljes kudarcot szenvedett. Nagy erőknél harcavetésével angol és francia hadosztályok kora reggel a Grand Possey—Fere en Tardenois közti vonalon támadásra indultak. Bogneytől mindkét oldalt páncélkocsik el tudták foglalni első vonalainkon túl a vonaltól északra emelkedő magaslatot. Itt tüzérségünk összejötte őket. Elkes redett után az ellenség gyalogsági támadásait meghiusítottuk. A magaslat

éjszaki lejtőin a délután folyamán megújított ellenregecs támadásokat is véresen visszavertük. Itt Grammaillo és Fere en Tardenois között az ellenség szintén igen erős gyalogsági és páncélkocsi támadásai már messze vonalaink előtt összomlottak. A Fere en Tardenois és a Neumieros erdők között indított erős ellenséges tüzet csak északra követték gyalogsági támadások. A többi harcvonalon nyugalom uralkodott. A Champagneban, Fichtelberg-től délre és Suippestől keletre eredményes előtéri harcok voltak. Perthestől északra heves előtöréssel visszazsorítottuk az ellenséget első vonalaiból és Le Nesniltől északra visszautasítottuk az ellenség részleges támadásait. Eredményes gyalogsági ütközet Ysoltól nyugatra és a Sellenél. — Tegnap 14 ellenséges repülőgépet és 4 kötött léggömböt lőtünk le. Berthold százados 40-ik légi győzelmét aratta. Bombavető repülőink az éjszaka folyamán igen tevékenyek voltak. Többek között megsemmisítették Salonstól északra egy francia lőszertelepet.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletek: Nagy emplomban d. e. 9 órákor predikál Beke Antal s.-lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Beke Antal s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órákor predikál dr. Dicsőfi József lelkész, d. e. 11 órákor predikál Molnár Ferenc s.-lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Filópp Gusztáv s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órákor predikál Nemes István s.-lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Nemes István s.-lelkész. Árpád-téri templomban d. e. 9 órákor predikál Uray Sándor lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Molnár Ferenc s.-lelkész. Ispotályi templomban d. e. 9 órákor predikál Zih Sándor lelkész, d. u. 3 órákor kátét magyaráz Uray Sándor lelkész. Homokkeri imaházban d. e. 9 órákor predikál Boér Károly vallástanár.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca) vasárnap d. e. 10 órákor az istentiszteletet Zeman Zoltán s.-lelkész végzi. Délután 5 órákor ima.

— **A közhasznú munkáskertek megalakulásának tízéves évfordulója alkalmából** Szántó Győző gyárigazgató az Arany Bika disztermében a Debreczen körüli földeknek a város lakossága részére való jobb kihasználására irányuló teendőkről tartott előadást. A szép számmal megjelentek közt ott látuk Márk Endre polgármestert és Pató Pál dr., a Népjóléti Hivatal igazgatóját. A kertművelők ez alkalommal gyönyörű csokorral, virá-

URANIA

Ma

A lovagvár titka

detektív történet 4 felvonásban. Főszereplő Hedda Vernon.

Dunke a karnevalban

vígjáték 3 felvonásban.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órákor.

gus dobogóval üdvözölték a munkáskertek alapítóját: Szántó Győzőt. A nagy gyakorlati jelenséggel való előadást élénk tetszéssel fogadta a közönség.

— **Vasárnap is szabad húst eladni.** A kereskedelmi miniszter a fenyegető jég-hányra való tekintettel, rendeletileg megengedi, hogy a mészáros, hentes és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, árusítás és szállítás szeptember hó 16-ig, vasárnap déli 12 óráig is végezhető legyen.

— **Felhívják a jelenlegi háborúban félig vagy egészen megvakult rokkant katonákat,** akik a temesvári katonai parancsnokság kötelekékbe tartoznak, hogy a Hess-Obert-Jlg-Bertalanffy háborús vakok alapítványában leendő részesítettségük végett, rokkantságukra vonatkozó katonai okmányokkal a városi katonai ügyosztálynál (városi ház, félemelet 12 sz. szoba) e hó 25-ig okvetlenül jelenkezzenek.

— **Nem lehet üdvözlő táviratokat küldeni.** A kereskedelmi minisztériumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a postai anyag csökkentése céljából megszüntetik az üdvözlő táviratok felvételét. Olyan szöveggel táviratok, amelyekben csak üdvözlő, gratuláció, részvét vagy hasonló van, nem fognak felvenni. Azzal is csökkenteni akarják a forgalmat, hogy a táviratok feladását bizonyos órákhoz kötik. A reformok most vannak megfontolás alatt a kereskedelmi minisztériumban.

— **Szeptember 1-én kezdődik a tanév.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter az iskolai hatóságokhoz intézett rendeletében és az egyházi hatóságokhoz intézett átiratában elként intézkedett, hogy az összes középiskola tanintézetekben (gimnázium, reáliskola, leányközépiskola, felső kereskedelmi iskola, női kereskedelmi szaktanfolyam, polgári iskolák, tanító és tanítónőképző-intézetek) az 1918/19. tanév is a rendszeres időben, szeptember hó 1-én vegye kezdetét.

— **Iparbíráóságokat és kamarákat állítanak fel.** A kereskedelmi miniszter az őszi ülésének elején törvényjavaslatot fog benyújtani az ipari bíráskodás és iparkamarák létesítése ügyében. Az ipari bíróság elnöke egy magasállású bíró lesz, egy-egy tagja pedig a munkások és a munkaadók delegáltja. A bíróság hatáskörébe fog tartozni a kollektív szerződéses ügyekben felmerült differenciákat egyeztetni. A kamarákat a kereskedelmi és iparkamarák mintájára a városokban szervezik. Főfeladata a munkás-statisztika gyűjtése lesz, melynek alapján munkásvédelmi törvényjavaslatokat dolgoznak ki.

— **Fegyveres rablók Biharban.** Balényes vidékén egy idő óta fegyveres rablóbanda nyugtalanítja a hegyi falvakat. Világos nappal fegyveresen rontanak be a községekbe, s ott rabolnak és fosztogatnak. A csendőrsőket összpontosították a betörők ellen. A főszolgabíró a katonai rendőrségtől is segítséget kért. A csendőrség és a rendőrség emberei valósággal gyűltek az erdőszélekben garázdálkodó banda tagjai körül, akik most már a menekülni kérik a csendőrség kezébe.

— **Libia és Tripolisz fellázadt.** A Corriere della Sera hivatalos közlése szerint a libiai és tripoliszi fölkelés következtében a helyzet igen komoly. Ezek a gyarmatok fellázadtak Olaszország ellen. Az olasz kormány katonai intézkedéseket készít elő a fölkelés leverésére.

LEGUJABB

Albániában ismét tért nyertünk.

Budapest, aug. 3. A vezérkar főnöke jelenti:

A velencei hegyi arcvonalon tovább tart a harci tevékenység. Linke Cravford főhadnagy, egyike legtöbb sikert elért vadászpilótáinknak, a múlt hó 31-én légi harcban hősi halált halt.

Albániában a felső Devoli mentén ismételten tért nyertünk.

Adakozzunk a rokkant katonáknak!

A tengeri tankról,

a páncélos szárazföldi cirkáló testvéréről, melynek egy osztrák kikötő előtt való megjelenését jelentették nemrégiben, most érdekes részletek jutnak köz tudomásra.

Feladata abban áll, hogy az ellenséges kikötők előtt lévő záró torlaszokat megkussza és így magába a kikötőbe hatoljon be. Ezek a zárótorlaszok 50 cm. átmérőjű hatalmas törzsek, amelyek hosszú sorokban szépen elrendezve messze kinn a tengeren usznak, ott, ahol a tenger erőd kikötőzónája kezdődik. Ezek kettős célul szolgálnak: egyrészt akadályozzák a felszínen uszó hajónak vagy naszádnak a zárt területre való bejutását, másrészt pedig acélgyűrűkből meg vörösréz-hurkokból szőtt hálókat hordanak, amelyek messze lenyulnak a tengerfenékre és megakadályozzák az ellenséges buvárhajókat abban, hogy a víz alatt lopózzanak be a kikötőbe. Ilyen formakörlet természetesen nemcsak egy van, hanem egész sorok vannak belőle a kikötő bejárata előtt.

Ezek leküzdésére építette az ellenség a tengeri tankokat. Rendkívül könnyű motoraszádok ezek, amelyek igen laposan vannak építve. Hajófaluk csaknem merőben borító fából készültek, amely éppén csak a legszükségesebb badoggal van beverve. Belül is a teljesen csupasz mindaddig, ahol a gépberendezés következik. Ez egy 10 lóerős villamos motor, amely a hajócsavar mozgatására szolgál. Mindent, ami felesleges, elhagytak, s a nehéz anyaggal lehetőleg takarékoskodás történt. Tagláncok után egy lövmű, mely mintegy 15 lóerős saját motorra csatolható, a hajótarán és orrán két-két közep nagyságú kerékkel van összekötve, úgy hogy ez a négy kerék két végtelen láncot hernyómódra hajt, amint ezt a szárazföldi tankon is világosan láthatjuk. Csak hogy ez a hajtás a tengeri tanknál sokkal könnyebb módszer szerint érvényesül. A hajtás nem magának a láncnak tagjai után érvényesül, amelyek erre határozottan tulgyengék volnának, hanem odaszegesztett kemény tuskok után, amelyeket 70-70 centiméternyi távolságban ott alkalmaztak. Végül a csodálatos motoraszád két oldalán, a hajó testén kívül, még egy-egy torpedó van elhelyezve igen könnyű keretben. Az egész torpedó tartály három fogóból áll, amelyek a torpedót körülzar-

ják. Elég egy emeltyűt felszakítani és a torpedó gépe működésbe lép. Egy második lövés természetesen már nem lehetséges, mert több torpedó nincs.

A tengeri tank, mint motoraszád, óránként 6 kilométeres sebességgel kuszik az ellenséges kikötő felé. Egy nagy torpedoromboló fedélzetén hozták a legnagyobb közelségbe csak akkor, mikor a torpedoromboló már nem merészkedhetett tovább, bocsátó ták vizre. Nem nagyon gyorsan jutott előre, mert ebben természetesen a hernyószerű mozgás nagyon akadályozza.

A tengeri tank motora csaknem teljesen zajtalanul működik, tehát nem hallják. Megpillantás előtt pedig könnyen óvja a köd. Közvetlenül mielőtt a motoraszád orra a záró rudba utközik, kapcsolja be a tank vezetője a hernyószerkezetet. A mozgó lánc tuskói megragadják a rudat és a motorkifjeltte egész erővel felhúzzák a könnyű járművet. A súlyponton túl a tengeri tank önmagától a korlaton belüli vízre ültetve pottyán, egyúttal súlyával erősen lenyomva az uszó rudat. Majd ismét a vízbe jutva, a tengeri tank újfent motoraszáddá válik és a második zárószerkezet felé kigyózik.

Már az első záróvonalon rajt csípte a tengeri tankot egy fényszórónk. Még mielőtt a gyemerből álló megszálló csapata bármire is határozhatta magát, már beütött egy lövés és a figyelő találatot jelenthetett. A tengeri tank megmerevedett és süllyedt. A megszálló csapat elállította a gépet s ekkor már nem volt egyéb tennivalója, mint hogy felett a felszólításra, hogy jöjjenek utánunk, ami nyomban meg is történt. Aztán kiemeltük a tengeri tankot, melyet a mozgószerkezetten ért lövés. A motor és a lánc-szerkezet annyira intakt volt, hogy szakembereinknek szívesen fogadott vizsgáló anyagul kínálkozott.

A foglyok vallomása szerint a tengeri tankok megszálló csapatai általában elfogatásra számítanak. Abban, hogy visszatérhessenek, nem igen reménykedhetnek. Ha sikerül a záróvonalon túl kerülniök, akkor megkísérik, hogy a kikötőben horgonyzó valamelyik ellenséges csatahajót hamarosan megtorpedózzanak. Ha az elhárító tüzelést elkerülik, akkor a hadifogság revébe érnek.

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Horovitz-nyomda Debreczen, Darabos-u 7.

Nyilt-tér.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SAVANYUVÍZ

A dugó egérese

Ize tiszta,
szénsava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
telfrissíti

— **Zöldségtermelés.** Készült Weich István gazd. akad. főkertész ur előadása alapján, 2 koronáért kapható lapunk kiadóhivatalában, Darabos-utca 7.

Teljes ellátást keresek

az iskolai év tartamára két 1-ső gimnáziumi tanuló fiam részére oly **hithű református** családnál, hol idegen gyermekek ellátásba fogadása nem üzletszerű foglalkozásuk. Ajánlatot ármegjelleléssel „**Községi orvos Bácsstóváros**” címre küldeni kérek.

Két timársegéd

jó munkás, vidéki modern timárságban magas fizetéssel felvétetik. Ajánlatokat „Timársegéd” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Szabászati tanfolyam.

Tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy lakásomon **Faragó-utca 18.** alatt folyó évi szept. hó 1-től

szabászati és varrási tanfolyamot

nyitok. A tanulni óhajtok **alapos kiképzést** nyernék mindentféle **női ruha, fehérnemű, fiu- és gyermekruhákból.**

A tanulás ideje alatt **díjtalanul** varrhatnak.

Jelentkezést a mai naptól elfogadok.

Halászné Hüsi Eszter,
szabászati tanítónő.

Ketnagobb szép ház

3-4 szobás, modern kényelemmel berendezett, lakással bíró

eladó

Vigkedvü Mihály-u. 49

Munkás leányok
felvétetnek **Honvéd-utca 16. sz.**

600-800 darab sertést makkoltatásra

felveszek 800 magyar hold területű orosz-pataki ösbükkösömbé, hol ez évben rendkívül gazdag a makktermés.

Löwenstein Alajos Nagyberezna.

Egy

délmagyarországi mészégető körkemencéhez

ügyes és megbízható

égető-mester

jó fizetés mellett azonnal felvétetik.

Ajánlatok bizonyítványokkal és a fizetési igények megjelölésével **Ringeisen Ferenc Temesvár-Belváros, Losonczy-tér 14.,** hirdetési iroda címre küldendők.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr Flesch féle eredeti, törvényesen védett

Skaboform — kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes dr Flesch-félcet kérjünk. Próbátégely 3.— K, nagy tégely 5 K, családi adag 12 K. Kapható a helybeli gyógyszerárakban, vagy rendelhető direkt a készítőnél: dr Flesch E. „Korona” gyógyszerháza, Győr. **Vetelnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!**

Zöldségtermelés

keszült Welich István gazd. akad. tanár előadásai alapján

mélyen leszállított árban kapható

Aczél antiquariumában

Első Takarékpénztár-palota.

Földhaszonbérleti hirdetés.

Szabolcs vármegyében, Balkány község határában fekvő, Kis-mogyorós nevű **570 kat. holdat tevő**

mezőgazdasági birtokomat

1919. évi április hó 25 től 6, esetleg 9 évre haszonbérbe adni kívánom. A birtok Debreczenhez vasuton 1 órányira fekszik, vasuti állomása: Kisaradvány, etől a tanya 3 negyed óra.

A birtokon van 1 kat. hold szőlő, 40 kat. hold d hánytérmelesi engedély. Bérlet lakás a megfelelő gazdasági épületekkel. Bérbevevő 120 magyar hold őszi vetést fog átvenni.

Érdeklődők a tulajdonostól

Végress Gyuláné Budapest, Bajza-utca 6 A. sz. alatt

egyéb feltételeket megtudhatják.

Sertések és baromfiak

hízalhatók, mindenütt ingyen beszerezhető és különösen mocsaras vidékeken nagymennyiségben előforduló anyaggal, melyet a közéletmelzési hivatal megengedett. Szabadalmi leírást és a f. évre szóló használati engedélyt 50 K ellenében küld

Pogány Szilárd Szeged, Osztrovszky-u. 25.

Szent László Püspök-fürdő

Nagyvárad mellett

Kénes hévíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámu'atos gyógyhatásal kőszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen

500 holdas fenyőerdő közvetlen a városos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. — Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel. — Uszátanítás, napfürdő és homokfürő.

Mindenről kellőleg gondoskodva van.

Fürdőismertetőt küld az **Iszogatóság.**

Egy üvegezett ajtó

betéttel jutányos árban eladó. Cím a kiadóban.

Forgalmasabb irodában

keres állást kezdő ügyvédjelölt.

Hároméves eddigi jó praxisa van.

Ajánlatokat kiadóba „Szorgalmas” jeligére kér.

Lokomobilok magánjáróvá

való átalakításához szállítjuk az összes öntvényeket, tengelyeket, talplemezeket stb. stb. Lokomobilokat magánjáró gőz gépekért becsere'lünk. Bővebbet

Friedrich Testvérek

gépgyárában, **Temesvár.**

Elsőrangú

Élet- és Járadék biztosító részv. társ mely a répbiztosító-ágazatot **orvosi vizsgálat nélkül** erősen kultiválja.

Debreczenben fiókot nyitni szándékozik, melynek vezetésére alkalmas **vezető-titkárt**

keres. Ajánlatok körülményes élet leírással **Eckstein Bernát hirdetési irodába, Budapest, Erzsébet-körnt 38. „Nyugdíj”** jeligére küldendők. Discretio biztosítatik.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.